VIIKONVAIHDE

MAISTERI JA MAAJUSSI

JAANA KANKAANPÄÄ

Tuula Peltonen ja Mikko Savola viettävät pääsiäisen perinteisin menoin, joihin kuuluvat rairuohon kasvattaminen ja pääsiäiskokon rakentaminen.

Pääsiäinen katkaisee kiireen

Kansanedustajat **Tuula Peltonen** (sd.) ja **Mikko Savola** (kesk.) kertovat pääsiäisen tuovan hengähdystauon eduskunnan kiireiseen kevääseen.

Pääsiäisviikolla istuntoja tai valiokuntia ei pidetä lainkaan.

”Asioita on koko ajan kesken, ja niiden käsittelyä jatketaan heti pääsiäisen jälkeen. Puolustusvaliokunnassa jatkamme kuulemisia puolustusvoimauudistuksen toteuttamisesta ja sivistysvaliokunnassa opettajarekisterin käsittelyä”, toteaa Peltonen.

Savola oli kolme ja puoli viikkoa valtakunnallisella maanpuolustuskurssilla, jonka aikana tuli monia asioita selvitettäväksi ja ajettavaksi.

”Valmistelen lakialoitetta varusmiesten päivärahan saamiseksi eduskunnan päätäntävallan alle, kuten muutkin sosiaalietuudet ovat. Nyt päivärahoista päätetään pääesikunnassa. Toinen aloite liittyy kanavapakettien lähetysalueiden laajentamiseen.”

Kaupallistuminen harmittaa

Maisteri ja maajussi viettävät pääsiäispyhät kotiseuduillaan perheen kanssa. Jämsänkoskelainen Peltonen tunnustautuu pääsiäistraditioiden ystäväksi.

”Perinteet rairuohoineen ja koristeineen ovat minulle tärkeitä. Lapsuuteni pääsiäiset olivat hyvin samanlaisia, joskin kananmunankuorien värjääminen on jäänyt pois. Katselen mielelläni myös Jeesuksen elämästä kertovia elokuvia.”

Pääsiäisen kaupallistuminen harmittaa Peltosta. Hän mainitsee esimerkkinä pikkuvirpojien pettyneet ilmeet, jos heille antaa rahan sijasta vaikkapa suklaamunan.

”Lapsuudestani asti olemme aina tehneet pääsiäiskokon kyläläisten tai kotiväen kanssa. Sama tapa jatkuu, ja kokko on tarkoitus tehdä nytkin. Lisäksi **Niilo**-poika viedään ensimmäistä kertaa trullittelemaan”, kertoo ähtäriläinen Savola.

Lammasta ja uunilohta

Peltosen perheessä pääsiäispöytään kuuluvat lammas tai kalkkuna.

Tuulan omat pääsiäisherkut ovat itse leivottu rahkapiirakka ja mämmi, jota tosin perheen muut jäsenet eivät syö.

Savolan kodin ruokalistalla ei ole mitään erityistä pääsiäisherkkua, vaan yhteisinä vapaahetkinä kokataan hyvää ruokaa, joka vaihtelee hirvenpaistista uuniloheen.

Kevään merkkejä odotellessa

Peltonen sanoo pääsiäisen tuovan viimeistään kevään tunnun.

Varsinaiset puutarhatyöt eivät tosin vielä kotipihalla odota, mutta hän kertoo tarkkailevansa, milloin kevään ensimmäiset kukat ilmestyvät lumen keskeltä.

”Puutarhaa valmistellaan kylläkin jo sisätiloissa kukantaimia kasvatellen.”

Maatilan isäntänä Savola osaa seurata tarkasti kevään merkkejä.

Peltotyöt ovat myös käyneet Mikon mielessä, vaikka ne käynnistyvät toden teolla vasta myöhemmin keväällä.

RIKU-MATTI AKKANEN

PAIKANNIMI KERTOO

Israelin paikat

Jos haluaa tehdä pääsiäisretken Israeliin, ei tarvitse mennä Merikarviaa kauemmas. Israel on saari Merikarvian edustalla Ouran saaristossa.

Kaanaassa Jeesus muutti veden viiniksi. Paikan mukaan on nimetty esimerkiksi kartano Mäntsälässä. Kaanaanmaalla viitataan ”luvattuun maahan” ja sen mukaan on nimetty lukuisia peltoja, metsiä ja kulmakuntia. Egyptinkorvet viittaavat israelilaisten erämaavaellukseen.

Kapernaumin kaupunki Genesaretinjärven rannalla oli Jeesuksen toiminnan keskusaluetta. Seinäjoen Kapernaumin – tai sikäläisen Jerikon grillin – kaltaiset nimet on usein annettu leikillisesti. Israel-nimistö edustaa melko nuorta nimistökerrosta.

Jeesuksen kotikaupungin Nasaretin mukaan nimetty metsäalue Porissa on osittain suojeltu. Jordan sijaitsee Lapuan ja Isonkyrön välillä, Samaria puolestaan Somerolla. Betlehemejä ja Jerusalemeja on jo siellä sun täällä.

Piinaviikon paikkoja ovat Öljymäki ja Golgatanmäki, joita löytyy kartalta kolmattakymmentä.

Pääkallonpaikka, joksi Golgata on käännetty, on mäki Joensuun ja Ilomantsin välillä.

Pitkänperjantain jälkeen matka voisi suuntautua Pielaveden Tuonelaan. Pääsiäissunnuntain retkikohteeksi voisi sopia esimerkiksi Lappeenrannan Pääsiäissaari.

TOPI LINJAMA

KARI SALONEN

Pertti Salolainen on luonto- ja lintuihminen. Jos hän olisi lintu, hän olisi tervapääsky. Kokoomus olisi laulujoutsen – ei joutsenlaulu.

Vähän pidempi sininen hetki

Aurinko paistaa kokoomukselle vaalista toiseen. Kansan vaurastuminen ja tosi-tv siivittävät puoluetta. Mutta kuinka kauan?

1800-luvun suomalaisuusliikkeestä ponnistanut kokoomus on nyt valtansa kukkuloilla. Se on presidentti- ja pääministeripuolue, kannatuskyselyjen ykkönen ja julkisuuskuvaltaan reipas, nuorekas ja dynaaminen.

Toista oli 1900-luvulla. Kokoomus vietti vuosisadasta kymmeniä vuosia oppositiossa, kun punamulta piti valtaa.

Kannatus keikkui kymmenen ja 15 prosentin välissä, kunnes vakiintui 20 prosentin tuntumaan.

Viime eduskuntavaaleissa suosiosaalis oli 20,38 prosenttia, viime mielipidemittauksissa 22.

Vuoden 1987 jälkeen kokoomus on ollut oppositiossa ainoastaan yhden vaalikauden, puheenjohtaja **Ville Itälän** viemänä.

Menestyjien maailmankuva jyllää

Mikä tämä viime vuosien riemumarssia selittää?

”Tämä aika, joka korostaa yksilöllisyyttä”, sanoo valtiotieteen emeritusprofessori **Risto Sänkiaho**.

”Kaikki nämä heikotlenkit, idolsit, talentit ynnä muut ovat pelanneet kokoomuksen pussiin. Niissä myös äänestetään enemmän kuin valtakunnallisissa vaaleissa.”

Kisat korostavat yksilöllisyyttä ja yrittämistä ja ovat samalla kuin lottoa: kuka tahansa voi voittaa.

Yltiöyksilöllisyyden ihanne uppoaa varsinkin nuoriin. Jos taloudessa määräävät nyt markkinavoimat, myös ihmisten mielissä vallitsee tulos tai ulos -meininki.

Risto Sänkiahon mukaan Kiina on jo kieltänyt tosi-tv:t vakavina poliittisina muokkaajina.

Myös länsimaiselle demokratialle seuraukset voivat olla arvaamattomat: tv-äänestykset ovat nuorisolle hupia, eivätkä nuoret ehkä ymmärrä, millaista maailmankuvaa he itselleen luovat.

Sillä kokoomus on edelleen selkeästi parempiosaisten puolue, Sänkiaho huomauttaa. Ja niiden, jotka haluavat samaistua menestyjiin, ”kuulua kultapossukerhoon”.

Yhteisöllisyys uinuu vielä

Yhteisöllisyys ja yksilöllisyys vuorottelevat yhteiskunnassa jatkuvasti, mutta nykyinen lama ei ole ainakaan vielä lisännyt ihmisten yhteisöllisyyden kaipuuta.

Kokoomuksen nousuun on Sänkiahon mukaan toinenkin syy: yhteiskunnan rakennemuutos viimeisten 30 vuoden aikana. Suomalaiset ovat vaurastuneet.

”Koulutus ja tulotaso ovat nousseet, minkä seurauksena kokoomuksen potentiaalinen kannatuspohja on laajempi kuin minkään muun puolueen”, Sänkiaho sanoo.

Hän arveleekin, että nykyisen ilmapiirin vaikutus politiikkaan – siis kokoomuksen valtakausi – voi kestää vielä vaikka kymmenen vuotta.

”En näe mitään sellaista nopeaa poliittista teemaa tai muutakaan merkkiä, että tilanne muuttuisi pian.”

Outoa nostetta, kun valtakin painaa

Oudointa kokoomuksen suosiossa on se, että maan talous on alamaissa ja kokoomus on vielä pääministeripuolue. Politiikan erikoistutkija **Erkka Railon** mukaan tällainen asema syö yleensä kannatusta, mutta kokoomuksella suosio on kasvanut.

Hän arvelee, että kokoomus on onnistunut vaalimaan itsestään mielikuvaa valtiohoitajaja talouspuolueena, johon ehkä juuri siksi halutaan turvata huonoina aikoina.

Railon mukaan on myös mahdollista, että **Sauli Niinistön** suosio on tarttunut kokoomukseen.

Kokoomuskonkari, puolueen entinen puheenjohtaja ja ministeri ja nykyinen kansanedustaja **Pertti Salolainen** katsoo puolueensa suosion johtuvan siitä, että ihmiset turvautuvat vastuunkantajaan.

”Ihmiset luottavat siihen, että kokoomus pystyy tekemään vaikeassakin tilanteessa ikäviä ratkaisuja. Leikkaukset ja veronkorotukset hyväksytään, kun ne tehdään oikeudenmukaisesti.”

Kokoomus hoiti valtiontaloutta myös lamavuosina 1990-luvulla.

Kokoomuksen kannatus

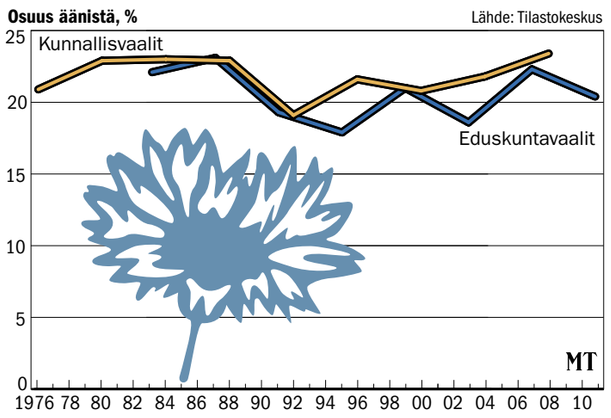

MARKKU ULANDER/LEHTIKUVA

Pääministeri Harri Holkerin askel oli kevyt, kun hän kiiruhti budjettineuvotteluihin elokuussa 1987. Kokoomus nousi vuonna 1987 hallitukseen 21 oppositiovuoden jälkeen.

”Silloin oli todella vaikeaa. Suomen vieminen EU-jäsenyyteen oli historian kannalta yksi oikeampia ratkaisuja, mitä ikinä on tehty”, sanoo EU-pääneuvottelijana toiminut Salolainen. ”Siitä alkoi aikamoinen hyvinvointi Suomessa.”

Salolaisen mukaan EU-jäsenyys pelasti myös Suomen maatalouden.

”Meillä oli täysin kilpailukyvytön, protektionistinen ja äärettömän kallis maatalous, mutta EU teki siitä melko kilpailukykyistä. Vaikka vaikeaa on ollut, EU:n ulkopuolelle jääminen olisi ollut katastrofaalista.”

Heikosti haastajia

Mutta tähän päivään.

Kuka kokoomuksen valtaa voi uhmata?

Risto Sänkiahon mukaan perussuomalaiset tai jokin muu populistinen ryhmä ovat käytännössä ainoa taho, joka voi haastaa kokoomuksen.

Keskustasta ja demareista ei siihen juuri nyt ole, vaikka ne olivat vuosikausia sinipunaa luontevampi vaihtoehto.

”Itse kukin puolue voi tietenkin uudistua sisäisesti ja alkaa vastata niihin kysymyksiin, mitä yhteiskunnassa on”, Sänkiaho huomauttaa.

Kaikki on siis mahdollista ja punamultakin voi palata. Silloin kokoomus saisi haastajan.

Salolainen ei – tietenkään – usko, että kokoomuksen puolueasemaa uhkaisi mikään.

SDP on ”pikkuisen hukassa” ja perussuomalaisten ”laskukiidossa oleva väliaikainen ilmiö suurena puolueena” vakiintuu ennen pitkää kymmenen prosentin kannatukseen, hän ennustaa.

”Mutta keskustalla on tuhannen taalan kortit ajatellen kunnallisvaaleja”, Salolainen sanoo.

Keskusta valitsee kesällä puheenjohtajan, on hyötynyt hallituksen kunta- ja armeijauudistuksista ja kerää kannatusta perussuomalaisilta, hän analysoi.

Kokoomuksen haastajaksi siitä ei kuitenkaan ole, Salolainen tyrmää. ”Ei missään tapauksessa.” Haastajat ovat kuulemma kaupungeissa, vihreät ja SDP.

”Emme ole oikeistolaisia”

Kokoomus määrittelee itsensä keskustaoikeistolaiseksi puolueeksi, mutta:

”Me emme ole oikeistolaisia, minäkin olen vihreämpi kuin vihreät. Olen täysin poliittisessa keskustassa, ja minulla on vahva sosiaalinen ja ekologinen omatunto”, Salolainen sanoo.

Meillä oli täysin kilpailukyvytön, protektionistinen ja äärettömän kallis maatalous, mutta EU teki siitä melko kilpailukykyistä.

”Kokoomuksen periaatteina on antaa ihmiselle mahdollisuus kehittyä, pyrkiä parhaaseensa ja saada siitä myös hyvää”, hän linjaa.

Risto Sänkiahon mukaan solidaarisuus on kaukana kokoomuksen yksilöllisyyttä korostavasta maailmankuvasta. Esimerkkinä hän mainitsee terveyspalvelujen yksityistämisen.

”Se on selvästi jo hyväksytty meillä.”

Kermankuorinta huolettaa

Pertti Salolainen kiistää, että kokoomus olisi yksityisten palvelujen puolella.

”Minä en ainakaan ole. Olen äärimmäisen huolestunut julkisen terveydenhuollon tilasta”, hän sanoo.

”Pelkään, että monilla paikkakunnilla yksityiset palveluntuottajat kuorivat kerman, ja kun tulee vakava sairaus, se työnnetään julkiselle puolelle. Tässä on vakava paikka pohtia, miten takaamme julkisen terveydenhuollon tulevaisuuden.”

Salolainen pitää myös kokoomusvetoista kuntauudistusta ”tosi hankalana”. Pakon tilalle pitäisi keksiä uusia porkkanoita.

Myös miinusmerkkinen kauppatase huolettaa porvaria.

”Ainoa keino selvitä on kouluttaa kansalaisiamme ja lisätä aivotyötä eli tutkimusta ja tuotekehitystä. Kokoomus yrittää siinä parhaansa. Yksi angrybirds ei Suomea nosta.”

EIJA POUTANEN